

MAŽEIKIŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „SAULUTĖ“ DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mažeikių lopšelio-darželio „Saulutė“ (toliau – Įstaiga) darbuotojų etikos kodeksas (toliau – Etikos kodeksas) reglamentuoja visų Įstaigos darbuotojų veiklos bendražmogiškuosius, profesinės etikos, moralaus elgesio, principus, vertybines nuostatas, kuriuos įsipareigoja taikyti visi bendruomenės nariai.

2. Etikos kodeksas papildo darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos Švietimo įstatyme, Įstaigos nuostatuose, Darbo tvarkos taisyklėse ir kituose teisės aktuose.

3. Etikos kodekso paskirtis:

3.1. telkti Įstaigos darbuotojus pripažinti ir įtvirtinti svarbiausius darbinės veiklos vertybinius principus: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui ir jo privačiam gyvenimui, socialinę lygybę, toleranciją, profesinę bei pilietinę atsakomybę, tiesos siekimą;

3.2. kurti Įstaigoje demokratišką, saugią aplinką, skatinančią pasitikėjimą, kūrybingumą, profesinės kompetencijos tobulinimą bei dvasingumą;

3.3. įvardyti etikos požiūriu vengtiną elgesį;

3.4. teikti konfliktinių situacijų, susijusių su etikos principų nesilaikymu, vertinimo ir sprendimo rekomendacijas;

3.5. skatinti Įstaigos darbuotojų suvokimą, jog etinis aspektas – svarbi bet kokios veiklos sprendimo dalis, svarbi prielaida didinti visuomenės pasitikėjimą Įstaigos veikla.

4. Šiame Etikos kodekse vartojamos sąvokos:

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Pedagogų ir darbuotojų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų Etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis etikos normas.

Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

Viešieji visuomenės (valstybės) interesai – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Tolerancija – pakantus kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo gerbimas.

II SKYRIUS

PAGRINDINIAI DARBUOTOJŲ ELGESIO IR VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

5. Įstaigos darbuotojai, suvokdami Etikos kodekso normų nuostatas ir pripažindami svarbiausias vertybes – kolegiškumą, saviraišką, profesinę kompetenciją, pagarbą kitokiai nuomonei, įsipareigoja:

5.1. aktyviai palaikyti Įstaigos siekius, garbingai atstovauti Įstaigą vidaus ir išorės gyvenime, tinkamai reprezentuoti jos vardą rajone, šalyje ir užsienyje;

5.2. objektyviai vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiskai patariant ir padedant vieni kitiems;

5.3. gerbti Įstaigos bendruomenės narių teises ir pareigas;

5.4. puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su savivaldos institucijomis (Įstaigos taryba, Mokytojų taryba ir kt.);

5.5. nuolat rūpintis savo kvalifikacijos tobulinimu, taisyklingos kalbos vartojimu ir bendravimo kultūra;

5.6. laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti pareigybės aprašymuose numatytas funkcijas;

5.7. vadovautis lygybės principu puoselėjant pagarbius santykius su visais bendruomenės nariais, nepaisant amžiaus, lyties ir lytinės orientacijos, negalios, išvaizdos, socialinės padėties, rasės ir etninės priklausomybės, religijos, įsitikinimų, politinių pažiūrų, užimamų pareigų;

5.8. visada veikti protingai ir teisingai, nepiktnaudžiauti suteiktomis galiomis;

5.9. būti nešališkais ir neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo priimant sprendimą;

5.10. priimti apgalvotus ir teisėtus sprendimus, teisės aktų nustatyta tvarka užtikrinti savo veiksmų, sprendimų viešumą ir pateikti priimamų sprendimų motyvus;

5.11. suteikiant pedagoginį vardą, apdovanojimą darbuotojui, aukštesnę kvalifikacinę kategoriją remtis tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendentų savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu santykiu;

5.12. neskelbti konfidencialios informacijos, kuri darbuotojui patikima tvarkyti (naudotis) darbo metu, jos neatskleisti, neprarasti ir neperduoti asmenims, neįgaliotiems jos sužinoti;

5.13. nežeminti nedalyvaujančio pedagogo, darbuotojo bendradarbių, tėvų ar vaikų akivaizdoje apie jo gebėjimus, pažiūras ir asmenines savybes, nedemonstruoti neigiamų emocijų;

5.14. nevertoti necenzūrinių žodžių;

5.15. vengti tarpusavio konfliktų, o jiems iškilus, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai, išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo;

5.16. nedangstyti bendruomenės narių daromų klaidų;

5.17. laikytis Įstaigos bendruomenės nario etikos principų: tiesos sakymas, viešumas, tiesos gynimas, draugiškumas ir geranoriškumas.

6. Suprasti, jog pedagogo, darbuotojo laisvei prieštarauja:

6.1. nepakantumas kitokiai kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;

6.2. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;

6.3. darbuotojų ir vaikų tėvų (įtėvių, globėjų) išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus sąmoningas ribojimas arba ignoravimas.

7. Suprasti, jog etikos normas pažeidžia:

7.1. kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar sportinėje veikloje;

7.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems darbuotojams skirtos informacijos slėpimas;

7.3. eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

7.4. paviešinta ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, asmeniniai šeimos reikalai ir kt.);

7.5. paviešinta ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie vaikus, jų tėvus (globėjus ar įtėvius) (socialinė padėtis, šeiminiai santykiai, ligos ir kt.) jeigu ta informacija nesusijusi su vaiko gerove ar aktuali tik vaiką ugdantiems mokytojams ir kitiems specialistams;

7.6. nepagarbus elgesys (ar nepagarbi, įžeidžianti kalba) su vaikais, tėvais, darbuotojais, kitais viešaisiais asmenimis, besilankančiais įstaigoje.

8. Tausoti ir atsakingai naudoti Įstaigos turtą, medžiaginius išteklius, taupiai naudoti valstybės, rėmėjų, investuotojų lėšas vykdant Įstaigos tikslus, uždavinius ir prisiimtus įsipareigojimus.

9. Etikos kodekso 8 punkto nuostatas pažeidžia:

9.1. įstaigos materialinių bei finansinių išteklių naudojimas politinei veiklai, privačiam verslui ir asmeninių poreikių tenkinimui;

9.2. piktnaudžiavimas Įstaigos ištekliais vykdant projektus;

9.3. Įstaigos nuosavybės, turto niokojimas ar netausojimas – dėl piktavališkumo arba dėl aplaidumo.

10. Įstaigos vadovai, vadovaudamiesi atsakomybe, viešumu turi:

10.1. siekti teisingai nagrinėti prašymus, skundus, pareiškimus, neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, savo įgaliojimus naudoti priimant nešališkus sprendimus;

10.2. nesinaudoti tarnybine padėtimi;

10.3. remti ir plėtoti bendruomenės narių laisves ir teises;

10.4. skatinti kolegišką keitimąsi kūrybinėmis idėjomis, plėtoti tarpinstitucinius, tarptautinius ryšius;

10.5. neviršyti savo pareiginių įgaliojimų.

11. Kiekvienas Įstaigos darbuotojas turi:

11.1. korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves, siekdamas pagerinti bendruomenėje profesinės etikos klimata;

11.2. prisiimti dalį atsakomybės už sklandų Įstaigos darbą, savo veikloje turi vadovautis bendruomenės viešaisiais interesais;

11.3. vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto;

11.4. kontroliuoti ir slopinti tokius savo asmeninius bruožus kaip nervingumas, nesusivaldymas, emocinis pasikarščiavimas ir kt.;

11.5. nešiurkščiai, neįžeidžiančiai, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą elgesio normų pažeidimo faktams;

11.6. nereikalauti tiesioginių ar netiesioginių dovanų iš vaikų tėvų (įtėvių, globėjų);

11.7. gerbti ir aktyviai prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

12. Nereikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš vaikų.

13. Nekritikuoti ir sąmoningai nemenkinti kolegų (ypač ugdomosios veiklos metu su vaikais) dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, ar kitokių su darbo profesionalumu nesusijusių motyvų.

III SKYRIUS

PAGRINDINIAI PEDAGOGŲ ELGESIO IR VEIKLOS PRINCIPAI

14. Pedagogai savo veikloje vadovaujasi šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais:

14.1. pagarbos;

14.2. teisingumo;

14.3. žmogaus teisių pripažinimo;

14.4. atsakomybės;

14.5. sąžiningumo;

14.6. atidos ir solidarumo.

15. Pagarbos principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas pripažįsta, kad bendravimas su vaikais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais šeimos ir įstaigos bendruomenės nariais grindžiamas asmens orumo ir nelygstamos vertės pripažinimu bei pasitikėjimu, taip kuriant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą.

16. Teisingumo principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas pripažįsta vaikų ugdymosi poreikių įvairovę, atsižvelgia į kiekvieno vaiko socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumus ir yra nešališkas vertindamas kiekvieno vaiko pasiekimus ir pažangą, ugdymosi poreikius, vaikų ar jų grupių dalyvavimą bendruomenės gyvenime, sprenddamas konfliktus.

17. Žmogaus teisių pripažinimo principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas nepažeidžia vaiko teisių ir teisėtų interesų, vadovaujasi lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis ir siekia, kad socialiniai, rasiniai, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos jo elgesiui profesinėje veikloje.

18. Atsakomybės principas. Vadovaudamasis atsakomybės principu pedagogas veikia kaip profesionalas, nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai atlikti pedagoginį darbą – ugdyti remiantis kiekvieno vaiko gebėjimais, ugdymosi poreikiais ir polinkiais.

19. Sąžiningumo principas. Vadovaudamasis sąžiningumo principu pedagogas teikia teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją, savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoja išteklius, vadovaujasi Įstaigos vidaus tvarkos taisyklėmis, nepiktnaudžiauja nei savo padėtimi, nei vaiko (vaikų) pasitikėjimu, jų nenaudoja asmeninės naudos tikslais.

20. Atidos ir solidarumo principas. Vadovaudamasis atidos ir solidarumo principu, žmogiško solidarumo nuostatomis pedagogas bendrauja su vaikais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais vaiko šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene siekdamas geros vaikų savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs vaiko (vaikų) emocinę būseną.

21. Laikytis Kodekso reikalavimų – asmeninis pedagogo, siekiančio tinkamai ir kokybiškai atlikti savo pareigas, didinti profesijos prestižą ir pasitikėjimą šalies švietimo sistema, įsipareigojimas ir garbės reikalas, o jų pažeidimas užtraukia atsakomybę, numatytą Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose pedagogų veiklą.

22. Atsakomybę už Kodekso reikalavimų pažeidimą nagrinėja ir įvertina Įstaigos, kurioje pedagogas dirba, savivaldos institucijų ir Įstaigos vadovo sudaryta etikos komisija.

IV SKYRIUS ETIKOS KODEKSO ĮGYVENDINIMAS

23. Etikos kodekso vykdymo priežiūrą atlieka direktoriaus įsakymu sudaryta Darbo etikos ir ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš 4 Įstaigos darbuotojų.

24. Į Komisijos sudėtį įtraukiami asmenys, turintys bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžių, gebantys dirbti komandoje, spręsti konfliktus, greitai ir laiku priimti sprendimus, išmanantys bendravimo su suaugusiais, su įvairaus amžiaus tarpsnio vaikais ypatumus, prevencinio darbo specifiką, atsakingi ir pareigingi.

25. Komisija, atlikdama priežiūrą, vadovaujasi Etikos kodekso nuostatomis.

26. Pagrindas pradėti nagrinėjimą dėl Etikos kodekso pažeidimo:

26.1. asmens (pareiškėjo) rašytinis pareiškimas su pateiktais faktais;

26.2. visuomenės informavimo priemonėse pateikta informacija apie Įstaigoje pažeistas vaikų ar suaugusiųjų teises.

27. Komisija, nusprendusi, kad svarstyto asmens elgesys pažeidė Etikos kodeksą, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį ir laipsnį, turi teisę taikyti tokias priemones:

27.1. raštu įspėti Įstaigos darbuotoją;

27.2. taikyti moralinio poveikio priemones (pvz., žodinė pastaba, įspėjimas, įvertinimo paviėšinimas ir pan.);

27.3. pasiūlyti direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui paskirti darbuotojui vieną iš drausminių nuobaudų: pastabą, papeikimą, atleidimą iš darbo;

28. Komisijos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio priimant sprendimą dėl darbo sutarties pratęsimo, dėl darbuotojo skyrimo į aukštesnes pareigas, atestuojant aukštesnei kvalifikacijai kategorijai gauti, atitikties nustatymui bei kitais atvejais.

29. Etikos kodeksas negali numatyti visų nepagarbos pripažintoms profesinėms vertybėms atvejų, todėl Komisija, nagrinėdama konkrečius pareiškimus dėl nederamo elgesio Etikos kodekso nenumatytais atvejais, turi spręsti, ar konkretus poelgis nesuderinamas su profesinės etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30. Etikos kodeksas ir jo pakeitimai tvirtinami direktoriaus įsakymu.
31. Kiekvienas Įstaigos darbuotojas privalo savo veikloje vadovautis Etikos kodeksu.
32. Etikos kodekso pažeidimas laikomas Darbo tvarkos taisyklių pažeidimu.
33. Įstaigos Etikos kodeksas, priimtas kaip Įstaigos bendruomenės susitarimas dėl tam tikrų vertybinių, elgesio nuostatų turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus, kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.
34. Etikos kodeksas skelbiamas Įstaigos internetiniame puslapyje <https://ldsaulute.lt/>.

PRITARTA

Mažeikių lopšelio-darželio „Saulutė“
Darželio tarybos 2022 m. lapkričio 7 d.
protokolu Nr. 7

SUDERINTA

Mažeikių lopšelio-darželio „Saulutė“
Darbo tarybos atstovė
Renata Bumbliauskienė